

Orální tolerance

Tolerance antigenů, fyziologická imunitní odpověď na antigeny potravy.

Orální tolerance hraje důležitou roli při ochraně sliznic a celého organismu před patologickou imunitní reakcí na potravinové antigeny. Děj, kdy za určitých podmínek nastane neodpovídavost na běžné složky potravy. Po kontaktu antigenu se slizničním imunitním systémem dojde k útlumu reakce na antigen či přímo k delecí buněk, které by potenciálně mohly s daným antigenem reagovat. Prolomení orální tolerance je stěžejní pro vznik potravinové alergie. Slizniční imunitní systém je neustále stimulován množstvím antigenů, zejména mikrobiálního a potravinového původu. Na rozdíl od imunizujícího efektu parenterálně podaných antigenů, antigeny podané perorálně zpravidla indukují antigen specifický imunitní útlum, označovaný jako orální tolerance nebo obecněji jako slizniční tolerance.

Mechanismy

Orální tolerance je aktivní proces, ve kterém se uplatňují různé mechanismy regulace imunitní odpovědi. Mechanismus regulace orální imunitní tolerance u člověka není zcela objasněn. Nejběžnějšími mechanismy orální tolerance u experimentálních zvířat se zdají být delecí, anergie a indukce antigen-specifických regulačních T lymfocytů. Tyto mechanismy pravděpodobně nepůsobí izolovaně, ale více než jeden z nich zajišťuje toleranci k danému antigenu, například výsledkem perorálního podání určitého antigenu může být jak anergie, tak i indukce regulačních T lymfocytů.

Význam

Lidský organismus se každodenně setkává s obrovským kvantem infekčních i neinfekčních podnětů antigenní (imunogenní) povahy. Kontakt s vnějším prostředím se odehrává především na epitelových površích sliznic vybavených vyvinutým systémem přirozené imunity a specializovaným systémem adaptivní imunity. Slizniční imunitní systém zabráňuje pronikání infekčních a imunogenních složek ze sliznic do cirkulace (bariérová funkce), zajišťuje obranu proti patogenním mikroorganismům (antiinfekční úloha), nereaktivnost imunitního systému organismu vůči antigenům přítomným na sliznicích („orální nebo slizniční“ tolerance), a přispívá k udržení homeostázy. Indukce orální tolerance může představovat potenciální terapii pro autoimunitní onemocnění, alergická onemocnění a odhojovací reakce po transplantaci.

Odkazy

Související články

- Intolerance jídla

Použitá literatura

- TLASKALOVÁ-HOGENOVÁ, Helena. *Pokročilé vyhledávání Střevní imunitní systém a komensální bakterie* [online]. ©2008. [cit. 2017-06-11]. <<https://www.tribune.cz/clanek/11849-strevni-imunitni-system-a-komensalni-bakterie>>.
- ŽIVNÝ, Jan. Orální tolerance: fyziologická imunitní odpověď na antigeny potravy. *Alergie* [online]. 2001, roč. 3, vol. 2, s. 120-125, dostupné také z <<https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=bmc01011734>>. ISSN 1212-3536.